

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Historia Provinciæ Paraquariæ Societatis Jesv

Techo, Nicolas

Leodii, MDCLXXIII.

Cap. 26. Exploratio Vrvaïcæ fluvii disturbatur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38528

Petrus Ro-
morus plures
baptizat.

Virginis Si-
chemensis
miraculum.

CAPUT
XXVI.
Exploratio
Urvaicæ
fluvii di-
sturbatur.

1612.

CAPUT
XXVII.
Rochus Gō-
salvius op-
pidum ad
Urvaicam
frustra fun-
dare tentat.

Barbarorum
venanda mo-
dus.

Apostolica
venatio.

Pestis.

Ariolorum
peruersitatis.

Baptismo initiatis, percepit. In medio ad ea oppida itinere lapis visebatur, Ethnicorum superstitionibus famosus, quo ille disturbato, impietatis loco, pietatem sufficiens, spredo periculo, Crucem erexit. Itapuæ Didacus Boroa sylvestria mapalia executiens, in moribundam mulierem incidit, quam maritus minis terrabat, ne Christianis se adjungeret; sed Didacus Boroa, intrepidis verbis castigato perfido conjugi, foeminae induxit, ut volens lubensque Baptismum peteret; quo suscepito versus celos animam efflavit. In tribus Paranae oppidis Socii nullum periculum subterfugentes, multaque prudenter tolerantes, numerum cœlestium, Ethnicos Neophytesque magno numero expiando, peste grassante auxere. Itapuæ, tactu Sichemiensis Virginis icunculae, mulier ob transversum partum laborans liberatur. Sub finem anni Petrus Oniatus, Provincialis Paranae, Sociis pro munere inspectis, decrevit Urvaicam flumen usque ad portum Boni-aëris per centum & quinquaginta leucas ab Rocho Gonsalvio, quamprimum fieri tuto posset, explorandum, & secundi oppidi fundamenta ad ipsum Urvaicæ littus jacienda, & ad Paranam quarti oppidi foundationem aduerso flumine omni ope ab Didaco Boroa tentandam esse.

IGITUR digresso Provinciali Rochus Gonsalvius, Urvaicæ littora usque ad portum Boni-aëris lustraturus, habito Neophytorum delectu, se dat in viam: quâre cognitâ, Urvaicenses Ethnici suspicantes, Rochum Gonsalvium ad portum Boni-aëris tendere velle, ut in exploratam jam ab se terram Hispanos invitaret (duce eo qui sub Urvaicensis expeditionis initium Crucem ad Urvaicæ littus eretam deturbaverat concremaratque) armati, & cymbis impositi, magno tumultu progrediuntur: quam rem odorati Rochus Gonsalvius & ejus comites, periculorum certi, nec ignem excitare, nec in propatulo procedere satis audebant. Inter quos timores cum intempestâ nocte sub littoralibus sylvis ad quietem lè comparent, audiunt secundo flumine magno fremitu descendere furiosorum hominum cymbas, distinctis vocibus Rochum ad necem destinantium. Unicum remedium in silentio ac tenebris fuit: quarum beneficio inobservatus Gonsalvius, postquam tumultuantes ab profluvio rapti longè jam aberant, eò, unde venerat, retrocedens, quantâ celeritate poruit Conceptionis oppidum repetit: ubi habito Sociorum consulto, iter injunctum in aliud tempus dilatum est.

ERE disturbata, ad secundum oppidum fundandum Rochus Gonsalvius animum adjecit: quod ut minimo vitæ discrimine faceret, generalem, ut vocant, venationem, ad quam campestres Urvaicæ populi undequaque invitarentur, per suos Neophytes institui procuravit. Porro ejusmodi venationis generalis hæc fermè est ratio. Indi venatores ingentem campum magno planè numero in orbem obsident: deinde ex condicto, diminuto æqualiter orbe, ad centrum, quo se struthiones, capreæ, aliaque feræ, hominum sese circumcingentum meru, recipiunt, arctando properant, & in angustias redactas hilari sublato clamore mactant, atque in solemnes epulas decoctas comedunt. Ad solemnem hanc recreationem solent Indi se longè latèque invitare. Rochus verò Gonsalvius, egregius venator animalium, Neophytis suis se immiscens, præ se tulit desiderium ejusmodi venationem coram spectandi; sed revera sub hac venationis specie occultabat consilium per se lustrandi loca fundandis oppidis opportuna, seseque in familiaritatem Ethnicorum insinuandi. Quod utrumque licet præstiterit, tamen quia immaturi adhuc erant & acerbi plerorumque animi, in præsentiarum novi oppidi constructio attenuari non potuit. Addit, quod è venatione redux, pestem in Conceptionis oppido reperit, quâ dispalati Neophyti Catechumenique, novam laborum materiam ipsi & socio, irrequiè sylvas & campos, ne quis inexpiatus obiret, indagantibus, præbueret. Pestem fames exceptit adeò lurida, ut plerique iterum, defectissimis licet viribus, sese ad remota loca effunderent, obvia quæque & noxia devorantes. Arioli, occasione abusi, spargebant in vulgus, ob receptam Fidem Christianam hæc mala cœlitus immitti: & Paranenses Ethnici per secretos calumniarum cuni-

culos